ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੁਰਖਿਅਤ ਨੇ ਔਰਤਾਂ

- ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

"ਅੱਜ ਆਦਮੀ ਉਸਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਉਸ ਲਈ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸਦੇ ਰੁਮਾਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਰਾਜਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੱਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਵੱਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੌਜ ਮੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਹੈ।"

ਲਿਓ ਤਾਲਸਤਾਏ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਰਏਦਾਰੀ ਵਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਆਦਰ ਤੇ ਮਾਣ ਦੇ ਮਖੌਟੇ ਪਿਛੇ ਲੁਕੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਭਿਅੰਕਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਸਚ ਬਹੁਤ ਸਾਫ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵੇਸਵਾਗਮਨੀ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਛੇੜਛਾੜ, ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਆਦਿ ਸਭ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਹੀ ਰੂਪ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੁਲਾਮੀ ਕਿਸੇ ਸਰਹਦ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੌਮ ਦੀ ਔਰਤ ਇਸਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਢਾਂਚਾ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੰਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਬਾਰੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਪੁਛੋ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਇਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਭ ਗਲਾਂ ਦਾ ਝੂਠ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਮੈਕਿਨਜੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ' ਵਲੋਂ ਦਿਤੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਅਸੁਰਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਪਧਰ 'ਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ

1) ਹਰ 2 ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਕੇ-ਸਬੰਧੀ ਵਲੋਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2) ਹਰ ਛੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਔਰਤ ਸਰੀਰਕ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

3) ਆਪਣੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 3 ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4) 75 ਫੀਸਦੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਪੀੜਤ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਤਥ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਸੁਪਰਪਾਵਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਲਤ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਸਮਾਜ 'ਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਪਾਏ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਚ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਇਹ ਦਾਸਤਾਨ ਇਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਉਸ ਹਦ ਤਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਕ ਔਰਤ ਖੁਦ ਦੇ ਔਰਤ ਹੋਣ ’ਤੇ ਹੀ ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਅਪਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਜਤਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ’ਚ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਔਰਤ ਮੁੜ ਆਮ ਜ਼ਿਦਗੀ ਬਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਮੈਕਿਨਜੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ’ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸ਼ਦਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦ ਆਰਥਿਕਤਾ ’ਤੇ ਵੀ ਤਿਖਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਥਕਿਤਾ ’ਤੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਤੀ ਲੁੱਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਕਈ ਰੂਪ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਦਾ ਕੰਮ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੈੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਪੀੜਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਲਭਣ, ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਖਣ, ਤਰੱਕੀ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵੀ ਔਕੜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਜੀਜ ਵਜੋਂ ਇਕ ਬਦਹਾਲ ਜ਼ਿਦਗੀ।

ਜੁਆਂਇੰਟ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਾਵਰਟੀ ਰਿਸਰਚ ਐਟ ਨਾਰਥ ਵੈਸਟਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਸੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਇਹ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ:

1.) ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ 25 ਤੋਂ 50 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਥ ਧੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

2.) 3 ਔਰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਔਰਤ ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 38 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ ’ਤੇ ਬੇਘਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

3.) 50 ਫੀਸਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਬੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਬੇਘਰੀ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਉਂਝ ਇਹਨਾਂ ਤਥਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਇਕ ਝਲਕ ਵੀ ਮਿਲ਼ਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੜਾਸ ਕਢਣ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰੜ ਦਿਉ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਔਰਤ ਹਿੰਮਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹ ਲਵੋ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ’ਤੇ ਰੁਲਣ ਲਈ ਛਡ ਦਿਉ।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਹਲ ਕਰਨ ਦਾ ਢੌਂਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹਲ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ’ਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤੇ ਇੰਝ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। 2015 ’ਚ ‘ਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਨੈਟਵਰਕ ਟੂ ਐਂਡ ਡੋਮੈਸਟਿਕ ਵਾਇਲੈਂਸ’ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ 31,500 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮਦਦ ਲਈ ਫੋਨ ਆਏ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਿਰਫ 12197 ਦੀ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਫੰਡ ਦੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ’ਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ਦਾ ਸਚ ਨਾ ਅਜ਼ਾਦੀ, ਨਾ ਬਰਾਬਰੀ, ਬਸ ਭਿਅੰਕਰ ਗੁਲਾਮੀ।

ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਮਾਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।” ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਬਾਰੇ ਅੰਦਾਜਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਤਥ ਹੀ ਹੋਣ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਜਿਹੀ ਸਮਝ ਵਾਲ਼ ਮਨੁਖ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਤਥਾਂ ਤੋਂ

ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਸਿਟੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸਦੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਗਲਤ ਨਤੀਜਾ ਕਢਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਪਏ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਤਥ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਸਮੁਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਵੀ ਇਸ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅੰਤ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਹੀ ਹੈ।

"ਤਬਦੀਲੀ ਪਸਦ ਨਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਲਲਕਾਰ" - ਸਾਲ F, ਅਕ H, A-AE ਜਨ B@AG

https://lalkaar.wordpress.com/lalkaar-1-june-2017/